

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 164/12

Luxemburg, 12 december 2012

Conclusie van de advocaat-generaal in de zaken C-201/11 P, C-204/11 P en C-205/11 P
UEFA en FIFA / Commissie

Advocaat-generaal Jääskinen geeft het Hof in overweging de hogere voorzieningen af te wijzen die de FIFA en de UEFA tegen de arresten van het Gerecht over de televisie-uitzending van het Wereldkampioenschap en het Europees kampioenschap hebben ingesteld

Wanneer de lidstaten deze kampioenschappen als evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving beschouwen, mogen zij eisen dat de wedstrijden op de vrij toegankelijke televisie worden uitgezonden, zodat een breed publiek toegang heeft

Op grond van de richtlijn inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten¹ kunnen lidstaten verbieden dat evenementen die zij van aanzienlijk belang voor de samenleving aldaar achten, exclusief worden uitgezonden wanneer een belangrijk deel van het publiek dergelijke evenementen daardoor niet op de vrij toegankelijke televisie kan volgen.

De Fédération internationale de football association (FIFA) organiseert het eindtoernooi van het Wereldkampioenschap voetbal („WK”), en de Union des associations européennes de football (UEFA) het Europees kampioenschap voetbal („EK”). De verkoop van televisie-uitzendrechten van die kampioenschappen vormt een belangrijke bron van hun inkomsten.

België en het Verenigd Koninkrijk hebben elk een lijst opgesteld van evenementen die van aanzienlijk belang voor de samenleving aldaar worden geacht. Daarop staan voor België onder meer alle wedstrijden van het eindtoernooi van het WK, en voor het Verenigd Koninkrijk alle wedstrijden van het eindtoernooi van het WK en van het EK. Deze lijsten werden naar de Commissie gezonden, die heeft besloten dat zij verenigbaar waren met het Unierecht.

De FIFA en de UEFA zijn bij het Gerecht echter opgekomen tegen het feit dat al deze wedstrijden als evenement van aanzienlijk belang voor het publiek in die lidstaten mochten worden aangemerkt. Daar het Gerecht hun beroepen heeft verworpen², hebben zij bij het Hof van Justitie hogere voorziening ingesteld.

In zijn conclusie van vandaag onderzoekt advocaat-generaal Niilo Jääskinen om te beginnen de bevoegdheidsverdeling tussen de lidstaten en de Commissie wat betreft het verbod om evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving exclusief uit te zenden. Volgens de richtlijn zijn de lidstaten als enige bevoegd om de nationale lijsten op te stellen die ervoor moeten zorgen dat evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving aldaar op de vrij toegankelijke televisie worden uitgezonden. De lidstaten beschikken over een zekere beoordelingsmarge bij hun keuze van maatregelen die zij het meest geschikt achten om, in de context van nationale culturele en sociale bijzonderheden, te voldoen aan het doel van de richtlijn om de vrije uitzending van televisieprogramma's te verzekeren.

Bijgevolg is Jääskinen van mening dat de Commissie enkel bevoegd is te controleren of de lidstaat bij de uitoefening van zijn discretionaire bevoegdheid met betrekking tot de opstelling van de

¹ Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten (PB L 298, blz. 23), zoals gewijzigd bij richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 1997 (PB L 202, blz. 60).

² Arresten van het Gerecht van 17 februari 2011, FIFA en UEFA/Commissie (T-385/07, T-55/08 en T-68/08), zie ook PC 9/11.

nationale lijst geen kennelijke beoordelingsfout heeft gemaakt. De Commissie moet de procedure van opstelling van de nationale lijsten dus vooral controleren in het licht van de criteria van transparantie en duidelijkheid, en zich ervan vergewissen of de door de lidstaten aangewezen evenementen daadwerkelijk als van aanzienlijk belang voor de samenleving kunnen worden aangemerkt. Daarnaast moet de Commissie ervoor waken dat de nationale lijsten niet voorzien in een ruimere afwijking van de fundamentele vrijheden dan die welke in de richtlijn is vastgesteld. Ook moet de Commissie de nationale lijsten controleren aan de hand van de algemene beginselen, zoals het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit. Volgens de advocaat-generaal moet de controle van de Commissie echter objectief en van beperkte omvang zijn.

De Commissie hoeft zich in haar besluitvormingsprocedure evenwel niet te beperken tot een automatisme bij de controle van de nationale lijsten. Binnen de grenzen van haar bevoegdheid moet zij integendeel vooral het beginsel van behoorlijk bestuur in het oog houden, dat de verplichting meebrengt om zorgvuldig en onpartijdig alle relevante gegevens van het geval te onderzoeken. Een dergelijke controle sluit echter niet uit dat formuleringen in haar besluiten woordelijk worden herhaald voor zover de criteria aan de hand waarvan de Commissie de kennelijke beoordelingsfout van de lidstaten onderzoekt, ongewijzigd blijven.

De advocaat-generaal wijst erop dat bij de toetsing die het Gerecht met betrekking tot de uitoefening van de controlebevoegdheid van de Commissie verricht, ook alleen kan worden nagegaan of de Commissie een kennelijke fout van de betrokken lidstaat terecht heeft vastgesteld of verworpen.

Voorts stelt de advocaat-generaal vast dat de Uniewetgever, door de lidstaten de mogelijkheid te geven om een lijst met evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving op te stellen, de doelstelling van het vrij verrichten van diensten op het gebied van televisieomroepactiviteiten in overeenstemming wilde brengen met die van de bescherming van het recht op informatie in de context van de culturele verschillen tussen de lidstaten. De Uniewetgever heeft de beperking van die fundamentele vrijheid dus bewust als onmisbaar beschouwd om de toegang van een groot publiek tot evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving te verzekeren. Als zodanig moet de beperking in beginsel gerechtvaardigd en dus ook proportioneel worden geacht.

Wat betreft het argument van de FIFA en de UEFA dat de beperking van de exclusieve uitzending van door hen georganiseerde sportevenementen inbreuk maakt op hun eigendomsrecht, wijst advocaat-generaal Jääskinen erop dat het eigendomsrecht met betrekking tot de uitzending van sportevenementen noch in het nationale recht noch in het Unierecht wordt gedefinieerd, zodat de werkingssfeer ervan in wezen afhangt van de bepalingen die de grenzen ervan afbakenen, zoals de richtlijn. Om die reden vormt de betrokken maatregel geen belemmering van het eigendomsrecht in de zin van het Handvest van de grondrechten.

Ten slotte geeft advocaat-generaal Jääskinen het Hof in overweging te bevestigen dat het WK en het EK in de richtlijn weliswaar als voorbeelden van evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving worden vermeld, maar dat dit niet betekent dat deze evenementen in alle gevallen in hun geheel en los van de belangstelling die zij in de betrokken lidstaat wekken, in de nationale lijst kunnen worden opgenomen. Uit de vermelding van het WK en het EK in de richtlijn volgt daarentegen wel dat de lidstaat die de wedstrijden van deze kampioenschappen in de nationale lijst opneemt, in zijn mededeling aan de Commissie geen bijzondere motivering behoeft te verstrekken met betrekking tot de aard daarvan „als evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving”.

Advocaat-generaal Jääskinen meent dan ook dat het Gerecht zijn rechterlijke toetsing correct heeft uitgevoerd en geeft het Hof dus in overweging **de hogere voorzieningen in hun geheel af te wijzen**.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

TER HERINNERING: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. In het omgekeerde geval verwijst het de zaak naar het Gerecht, dat aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing is gebonden.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De volledige tekst van conclusie [C-201/11 P](#), [C-204/11 P](#) en [C-205/11 P](#) is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170